

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 5. X aastakäik

1. märtsil 1935

Ilmub kaks korda kuus

Telli mis hind:		Toimetus ja talitus:		Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20		1/1 lhk. . .	kr. 30.00
Poolaastas . . .	" 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:		1/2 " . . .	" 16.50
Välismaale . . .	" 5.00	Igal äripäeval 12—2 p. l.		1/4 " . . .	" 10.00
Poolaastas . . .	" 3.00			Kaanekõlgedel—kokkuleppel	

SISU: Trahterimaks uuele alusele. Siseministri keelemäärus toob tööstustele suuri raskusi. Loomisel Ühistegevuskoda. Riigi majandusnõukogu. Pisut ajalugu. Kaubandus-tööstuskoda usaldusmehed kohtadel. Riigikohtu otsuseid maksustamise küsimustes. Äride register. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedellid.

Trahterimaks uuele alusele.

Kaubandus-tööstuskoda esitas siseministeriumile ja majandusministeriumile oma seisukohad.

Iganenuimaid ja meie oludele mittevastavaid endisist veneaegseist seadusist on kull seadus, mis käsitleb trahteriasutuste maksumist. Mainitud seaduse mõjul on trahteriasutused Eestis, nende hulgas ka söögi- ja võõrastemajad ning suvituskohdade einelauad, sattunud väga viletsasse olukorda ega ole lootud, et nende asutuste tase võiks ajale ja kultuurile vastavalt tõusta, kuni seda seadust ei ole muudetud.

Trahteriasutuste maksustamine trahterimaksu näol on meie omavalitsustele saanud nagu kontributsiooni määramiseks ühele osale äriettevõttest. Maksumäärajaiks on omavalitsustele volikogud, kes teevad seda oma heaksarvamisel, sageli juhusliku koosseisu ning meeleolu kohaselt, ja kus hääletamisel võib saada otsuseandjaks isegi ühe isiku tahe, kuna ometi maksustamise seadused peaksid olema ühtlased, üle riigi.

Esimesed trahterimaksud määrati trahteriasutustele Eesti vabariigi algastail, kui alkoholimüük oli veel trahteriasutuste ainuõiguseks. Seetõttu määrati ka maksud äärmiselt kõrged

(Tallinnas, näiteks, umbes 24 milj. senti). Maksu kõrgeks määramise ja selle kõrgel hoidmise, kuni käesoleva ajani, võtsid endi hoole eriti just volikogude pahempoolsete vaadetega liikmed, kasutades maksumääramise küsimust igasuguse demagoogia tegemiseks. Igal aastal ikka jälle korduvaist palveist hoolimata on nimetatud maks jäänud püsima, kuigi pisut alandatud kujul (1935. a. Tallinnas ligi 18 miljonit senti), võtmata arvesse praegusi majanduslikke olusid ja alkoholimüügi korraldust, kus alkoholi müüakse isegi toiduainetekauplusis.

Äriettevõtted, kus müüakse alkoholiseid jooke väljaviimiseks, trahterimaksu alla ei kuulu, vaid see maks riivab ainult trahteriasutusi ning söögi- ja kohvimaju, vaatamata sellele, kas nendes asutustes alkoholi üldse müügil on või mitte.

Maksu üldsumma tuleb jagamisele äripidajate üldkoosolekul või linna-, alevi- või maavalitsustes. Et säärane maksu jaotamine ei saa kaugeltki olla õiglane, seda on senine tegelik elu näidanud enam kui selgesti. Iga äripidajat peaks maksustatama tema äritegevuse kohaselt, nagu see sünnib riiklike maksude määramisel.

Trahteriasutused aga peavad, peale kõigi nende maksude, mida maksavad teisedki arid, maksuma veel trahterimaksu, maksu alkoholi muugi loa eest, kultuurkapitalimaksu, mis on 5% ärile maaratud trahterimaksu summast, siis lõbustusmaksu, kui aris on muusika, raadio või grammofon, lõppeks Punase Risti maksu ja autoritasu muusikaliste palade ettekandmise eest.

Kui omavalitsused on õigustatud saama äriettevõttele sissetulekuid, siis olgu see maks võetud võrdsetel alustel kõikide äride suhtes; kui aga tahetakse maksustada alkoholiseid jooke omavalitsuste kasuks, siis peaks see maks lasuma kõigil nende jookide tarvitajail, mitte üksnes neil, kes neid jooke tarvitavad trahteriasutustes. Eriti viimasel ajal, nagu see üldiselt teada, on alkoholi tarvitamine koondunud perekondadesse, kus selle tarvitamine on hulga odavam ning ajavõtteks pealegi veel on raadio ja bridž.

Kõrge trahterimaks pidurdab suuresti ka välituristide liikumist Eestis, mis meie majandusele on küllaltki tähtis ja mille edendamiseks riik kulutab suuri summasid. Maksab vaid panna tähele meie võõrastemajade ja suvituskohtade einelaudade senist seisukorda, milliste arenemist takistavad peaaegselt kõrgeid maksud. Võõrastemajade olusid on Tallinnas viimasel ajal hakatud pisut parandama, kuna omanikud suurte jõupingutustega teostavad teatavaid ümberehitusi; kuid sellega saavad nad juure veel uue maksukohustuse laenuprotsentide näol. Provintis aga ootab endiselt aega, millal kord saavad võimalused, et võiks võõrastemajade ja einelaudade seisukorda tõsta säärasele tasemele, mis meid ei paneks punastama väliskülaliste ees. Selle asemel, et ehitada ning parandada, on mõnigi provintsi võõrastemaja viimasel ajal ukseid sulgenud. Ei tohiks unustada, et turistide maale meelitamiseks on eeskätt vajalised ajale vastav korter ja toitmine. Nende puudumisel jäävad tagajärjeta kõik püüded välituristide arvu suurendada.

Kui võrrelda Eestis valitsevat olukorda sel alal olukordadega teistes, vanemates kultuurmaades, kus samuti enne olid maksuvusel Vene korraldused, kuid kus need ei ole jaanud kestma nagu meil, siis naeme, et seal säärasest maksustamisest ei tunta. Võtame näiteks Soome: seal ei saa ei riik ega kogukond trahteriasutuselt ühtki erilist maksu, vaid trahteriasutusile langevad kohustused on samad, mis teistelgi äriettevõttele. Samasugused põhimõtted nagu Soomes maksavad ka Rootsis. Ei ole seepärast ühtki põhjust, miks peaksime Eestis veel alal hoidma ühe ülekohtuse ja ebapraktilise vene seaduse ajast, millel maksukorraldus kandis sootuks teist iseloomu, millel puudus tulumaks, mille läbiviimisel püstitati hoopis uued maksustamise põhimõtted, ja millisest maksust pealegi suur protsent laheb meie omavalitsustele.

Kõike seda arvestades, tuleks trahterimaks praegusel kujul täieliselt kaotada. Aga kuna see maks on omavalitsustele teatavaks tuluaallikaks, mis meil oleval andmel tõuseb kogusummas üle riigi veidi üle 700.000 krooni, siis ei saa, paraku, tõmmata iganenud trahterimaksule lihtsalt kriipsu peale, vaid tema asemele tuleb leida uusi võimalusi ja tuluaallikaid, et seda ülekohtust maksu kaotades tarviliselt rahuldada omavalitsusi nende eelarvete aukude täitmiseks, mis tähendatud maksu kaotamisele paratamatult tekivad. Nende allikate kohta on koda, pärast küsimuse üksikasjalist ja igakülgset selgitamist, esitanud valitsusväimudele rea seisukohti ja ettepanekuid, mis on leidnud asjaomastes ringkondades heakskiitmist. Ettepanekud on praegu kaalumisel siseministeeriumis, kuna majandusministeeriumis need juba on läbi vaadatud ja pooldamist leidnud. —

Loodame, et koja ettepanekute vastuvõtmisega see ülekohtune veneaegne pärandus kaob ja pannakse maksuma õiglased maksustamise alused ka trahteriasutuste kohta.

Siseministri keelemäärus toob tööstustele suuri raskusi.

1. aprillil s. a. hakkab maksuma siseministri poolt antud keelemäärus, milles nõutakse, et igasuguste siseturul levitatavate kodumaa päritoluga saaduste ja nende pakendite pealkirjad, nagu etiketid, pudelisildid jne., peavad olema eestikeelsed.

Mainitud määruse maksamahakkamisega satuvad mitmed kodumaa tööstused, eriti aga kos-

meetika-laboratooriumid ja napsi- ning likööri-tehased, raskesse olukorda, kuna paljud seniste etikettidega kaubad, mis üldiselt tuntud ja kodumaa turul leviku leidnud, tuleb nimetada ümber ja turule toimetada uute nimede all.

Etikettide ja kaubapakendite pealkirjadega on lugu üldse säärane, et need suuremalt osalt on kujunenud kindlateks kaubamär-

kideks, milliste all teatava ettevõtte saadused on suutnud võita turgu. Selleks on ettevõtte omanik pidanud nägema kurja vaeva ja tegema suuri kulusid enne kui ta saadus ühe või teise nime all on saanud tarvitajale tuttavaks, nii et seda igal pool nõutakse. Sageli on otsustavaks teguriks kauba leviku juures selle pakendi väline ilme, selle kaubamärk või nimetus, mis vastab kuidagi tarvitaja individuaalsele maitsele; palju näiteid kosmeetika, maiusainete, jookide ja tubakakauba alalt kinnitavad seda väidet.

Suur osa etikette ja pakendite pealkirju on kaubamärkidena seaduslikult registreeritud. Seda kõike tuleks määruse maksmahakkamisel alata otsast peale — registreerida uus kaubamärk ja aastate viisi teha kulusid ning saadust reklaamida, et selle tarvitamist viia endisele kõrgusele.

Edasi on etikettide leiutamine ja valmistamine enesest väga raske ning keeruline toiming. Kunstnike tööjõu kasutamine ja etikettide trükkimine on küllaltki kulukas, kuna need on enamasti mitmevärvilised, kujult keerulised ja valmistatakse tihti eriliste stantside abil. Sääraste tingimuste tõttu ollakse sunnitud etikette valmistama ikka paljude aastate jaoks korraga. Seetõttu moodustavad etikettide tagavarad ettevõtteis miljoneisse ulatuvaid väärtusi. Kõnesoleva määruse maksmahakkamisega muutuvad aga need väärtused päevapealt nulliks.

Väga suure tähtsuse omab ka see asjaolu, et paljud tööstussaadused leiavad ühel ajal tarvitamist nii kodumaal kui ka välisurgudel ühe ja sama etiketiga. Näiteks võiks tuua mõnesuguseid kosmeetika- ja napsi- ning likööri- ja õlletootustuse saadusi.

Keelemääruse kohaselt tuleks nüüd siseturu tarvis etiketid muuta, mis tekitaks tootjale rohkem tulu ja kulusid uute etikettide soetamise,

nende laos hoidmise ja kauba kahesuguste etikettidega pakkimise näol. Tuleb ette juhtumeid, et valismaa nõuab korraga rohkem kaupa kui ette oli arvatud. Praegu oli võimalik neid nõudmisi otsekohe rahuldada kodumaa turu jaoks ettenähtud tagavaradest. Tulevikus peaks aga kodumaa turu jaoks määratud kaubalt pakendi lõhkuma ja välismaa jaoks tarvitatavate etikettidega asendama, või jälle toimima ümberpöörduvalt juhul, kui välismaa jaoks valmistatud kaup jääb seisma ning seda tahetakse lasta kodumaa turule.

Teame väga hästi, et sageli jäävad kaubad kauplustesse aastaiks seisma. Kõnesoleva keelemääruse täpseks täitmiseks tuleks kõik need kaubad veel enne 1. aprilli s. a. tehastesse saata tagasi uute etikettide ja pakenditega varustamiseks, mida enne tuleks uuesti trükkida ja registreerida. Vastasel korral võivad keelemääruse § 14 põhjal tekkida kriminaalprotsessid.

Kaubandus-tööstuskoja arvates tuleks, arvestades kõiki raskusi, mis keelemääruse täitmisele tekitab, määrust muuta selles mõttes, et see maksaks vaid uute kaubaliikide kohta, mis ilmuvad turule pärast 1. aprilli 1935. a, ja et ka nendelgi kaupadel võiks tarvitada võõrkeelseid etikette ning pakendite pealkirju tingimusel, et nad oleksid seaduses ettenähtud korras registreeritud majandusministeeriumis.

Sellelega oleks küllaldaselt rõhutatud põhimõte, et etiketid ja pakendite pealkirjad peavad olema eestikeelsed, kuid ühtlasi antakse võimalus ka enne 1. aprilli 1935. a. tarvitusele võetud etikette ja pealkirju kasutada edasi. Selle läbi jääksid ära tülikad toimingud kaupade ümberpakkimisega ja sekeldused kauplustesse seisma jäänud kaubaga ning oleks võimaldatud tulevikuski majandusministeeriumi loal kasutada võõrkeelseid pealkirju ka kodumaa turul, kui äri- ja majanduse huvid seda nõuavad.

Loomisel Ühistegevuskoda.

Kaubandus-tööstuskojale saadeti arvamise avaldamiseks Ühistegevuskoja seaduse põhilauseid. Põhilause järgi näib Ühistegevuskoda oma ülesandelt kujunevat üldiselt sarnaseks Kaubandus-tööstuskojale. Muuseas on Ühistegevuskoja ülesannete loetelus nähtud ette, et Ühistegevuskoda teostab ühistegelikes asutustes sunduslikke välisrevisjone kas ise või kokkuleppel ühisteg. revisjoni asutustega. Sellest ei selgu aga veel välisrevisjoni edaspidine korraldus. Kaubandus-tööstuskoja arvates oleks soovitav välisrevisjon

koondada üldse Ühistegevuskoja kätte. On üldiselt tuntud, et kahe suurema revisjoniliidu vahel valitsevad suured lahkkelid. Kui välisrevisjoni korraldamine jääb endiselt revisjoniliitude kätte, siis on karta, et lahkkelid ühistegevuses kestavad edasi.

Ühistegevuskoja teenijate kohta on põhilauseis tähendatud, et neid ei loeta riigiteenijaks, kuid et nad vastutavad ühistel alustel riigiteenijatega. See tundub väga ühekülgsena. Kui juba Ühistegevuskoja seadusega tahetakse teenijate

vastutus määrata kindlaks, siis tuleks määrata kindlaks ka nende õigused.

Edasi arvab Kaubandus-tööstuskoda, et Ühis-tegevuskoja valimise õigus peaks olema vaid majanduslikes huvides töötavil ühistegelisel asutusil, mitte aga nende esinduorganisatsioonidel, nagu seda on Eesti Ühistegeline Liit ja m. s.

Põhilause järgi jaguneks Ühistevuskoda kuude sektsiooni: ühispangad, ühiskindlustus, ühiskaubandus, ühistööstus, tootmisühingud ja üldsektsioon. Jääb selgusetuks, mis vahe on õieti ühistööstuse ja tootmisühingute vahel ja miks ei või need olla koondatud ühte ja samasse sektsiooni. Samuti on selgusetu, kellest koosneks üldsektsioon. Koja arvates tuleks kõik tootmisega tegelevad ühistegelised asutused koondada ühte sektsiooni, sest koosneb ju ühistegelise tööstuse peamiselt põllumajanduslikest tööstusettevõtetest, nagu kartulühingud, piimaühingud jne. Teist laadi tööstusi leidub vaid mõned üksikud, mispärast neile erisektsiooni asutamine tundub olevat

põhjendamatu. Kaubandus-tööstuskoja arvates mahuksid kõik ühistegelised ettevõtted nelja sektsiooni: ühispangandus, ühiskindlustus, ühiskaubandus ja ühistööstus. Nii konstruktiivselt kui ka terminoloogiliselt oleks säärase liigitus selge ning loogiline.

Lõppeks on põhilauseis tähendatud, et Ühis-tegevuskoja liikmed ei saa palka, kuid et koja orgaanide liikmed saavad tasu. Kaubandus-tööstuskoda on põhimõtteliselt selle vastu, et valitavad isikud üheski kojas saaksid tasu. Koja juhatuse, nõukogu või mõne teise koja orgaani liikme amet peab olema tasuta amet.

Üldiselt Kaubandus-tööstuskoda tervitab Ühis-tegevuskoja asutamise kavatsust ja loodab, et vastolude lahendamine ühistevõtte ja erakaubanduse vahel muutub kergemaks, kui kogu ühistevõtte avalikõiguslikul alusel on koondatud ühisesse Ühistevõtte.

Riigi majandusnõukogu.

Ta ülesanded ja koosseis.

Riigivanema dekreediga 13. veebruarist s. a. loodi riigi majandusnõukogu sootuks teistel põhimõtetel kui oli senine, mis asutati 1919. aastal ja mis viibis juba kauemat aega varjusurmas.

Riigi majandusnõukogu seadus (R. T. nr. 15 1935) näeb ette, et riigi majandusnõukogu ülesandeks on anda nõu ja olla abiks vabariigi valitsusele ja ta üksikuile liikmeile rahvamajanduse ning sotsiaalse olukorra korraldamisel ja arendamisel, avaldades arvamist seaduseelnõude või nende põhilause kohta, mis puutuvad rahvamajandust ja sotsiaalset olukorda, tehes soovivastavatele ministriumidele rahvamajanduse korraldamiseks ja arendamiseks jne. Riigi majandusnõukogu ellukutsumise otstarve on luua tihedat kontakti valitsusvõimu ja loovate majandusalade vahel, milline side seni, kahjuks, puudus.

Riigi majandusnõukogu koosseisu kuulub 25 liiget, kes seatakse ametisse 2 aastaks. Liikmeiks võivad olla isikud, kes on vähemalt 30 a. vanad ja kel on valimisõigus kohaliku omavalitsuse esinduskogu valimistel. Nendest valitakse nõukokku 15 kodanikku vastavate kutse- ja majandusalade järgi ja 10 kodanikku nimetatakse riigivanema poolt, arvestamata nende kutse- või majandusliku tegevuse ala.

Kutse- ja majandusliku tegevuse ala järgi valitakse nõukokku 4 põllupidajat, 1 panganduse, 1 tööstuse ja 1 kaubanduse ning laevanduse alal tegutsev kodanik, 2 töölist ja 1 käsitöeline, 2 ühistegelast, 1 vabakutseline haritlane ja 1 maja- ning kinnisvaraomanik. Peale nimetatute on nõukogu liikmeks Eesti Panga president ameti poolt.

Põllupidajad valitakse Põllutöökoja poolt ta liikmete seast; panganduse, tööstuse, kaubanduse ja laevanduse alal tegutsejad — Kaubandus-tööstuskoja vastavate sektsioonide poolt ta liikmete seast. Töölised ja käsitöölised, samuti ühistegelased ja vabakutselised haritlased, valitakse alustel ja korras, mis määratakse vabariigi valitsuse poolt. Maja- ja kinnisvaraomanikud valitakse Maja- ja kinnisvaraomanike koja poolt ta liikmete seast. Valitud liikmed kuuluvad riigivanema kinnitamisele.

Valitud liikmeile valitakse samas korras igaühele 2 asemikku, kes astuvad liikme asemele juhul, kui liige lahkub enne tähtaega. Asemikud kutsutakse liikme kohuste täitmisele selles järjekorras nagu nad on valitud ja teatavaks tehtud. Ka asemikud kinnitatakse riigivanema poolt.

Nõukogu liikmed annavad enne ametikohuste täitmisele asumist pühaliku töötuse riigivanemale tema poolt määratava vormeli järgi,

Riigi majandusnõukogu liige ei ole seotud mandaadiga, ta peab hoidma saladuses kõik teated, mis on tunnistatud salajasteks, mis puutuvad riigi majandusnõukogus olevatesse küsimustesse ja mis ta on saanud teada nõukogu liikmeks olemise tõttu. Selle eeskirja vastu eksi- jaid karistatakse ühistel alustel riigiametnikega.

Riigi majandusnõukogu liikmed ei saa palka ega tasu nõukogu koosolekute eest. Liikmeile tasutakse vaid tegelikud sõidukulud nõukogu tegevuse asjus vabariigi valitsuse poolt määratud normides. Eritööde täitmise eest võiakse liikmeile maksa tasu kokukorras määratud alusel.

Riigi majandusnõukogu liikmete volitused lõpevad enne tähtaega pärast vabatahtlikku lahkumist juhtumeil, kui liige astub tagasi ametist, mille järgi ta on valitud nõukogu liikmeks; kui

ta lõpetab oma tegevuse sel majandusalal, mille järgi ta nõukokku kuulub; kui ta sureb; kui ta kaotab valimisõiguse omavalitsuse esinduskogu valimistel; kui ta tunnistatakse maksujõuetuks; kui lõpevad selle asutuse esinduskogu volitused, kes ta on valinud, ja nõukogu tegevusest mitte- osavõtmisel kodukorra määruste alusel.

Riigi majandusnõukogu esindab, ta tegevust korraldab ja juhib president ühes kahe abiga, keda nõukogu valib oma liikmete seast. President kuulub riigivanema kinnitamisele.

Nii on lühidalt selle tähtsa asutuse ülesanded ja koosseis, mis peab etendama tulevikus mõjuvat osa meie majandusliku elu ülesehitamisel ning sotsiaalse olukorra korraldamisel ja arendamisel.

Riigi majandusnõukogu seadus on avaldatud R. T. nr. 15 — 1935. a.

Pisut ajalugu.

Kui Peterburgi kaupmehed nõudsid läbikäigumaksu sisseseadmist ja kaupmehe seisuse demokratiseerimist. Nekrutiks võtmise seadus sai uuendustele komistuskiviks.

Viimasel ajal on ärimaksu seaduse muutmise kohta avaldatud mitmesuguseid arvamisi ja see ve toodud esile. On neid, kes praeguse maksusüsteemi leiavad olevat iganenud ja tahaksid seda asendada läbikäigumaksu süsteemiga, mis on üks vanimaid kaupluste maksustamise süsteeme ja mille põhjalikku muutmist mitmetes maades maksumaksjad ootavad pilkisilmi.

Endises tsaariaegses Vene riigis, millest meie ärimaksu seadus pärit, ei olnud läbikäigumaks puhtal kujul maksmas. Ajaloost leiame huvitava juhtumi, kus Peterburgi kaupmehed küll nõudsid kord läbikäigumaksu sisseseadmist, selle nõudmise aga koguni isesuguseil põhjusil pidid võtma tagasi.

Lugu oli järgmine:

Manifestiga 17. märtsist 1775. a. jagati linnade elanikud kahte peagruppi, kodanikeks (mestshane) ja kaupmeesteks. Kaupmehed jagunesid kolme gildi. See kolme gildi süsteem kaupmeeste hulgas valitses kuni 1863. aastani, millal kolmas gild kaotati ja ainult I ja II gild jäeti püsima.

Peterburgi gildide ajalugu on eriti huvitav sellest ajast, millal asutati Peterburgis kauba- hoov (gostinnõi dvor).

Kauba- hoov asutati 1785. a. teiste ja enam tõenäoliste andmete järgi 1780. a. Viis aastat enne kauba- hoovi ehitamist anti kaupmeestele gildide seadus. Missuguseesse gildi keegi kaupmehes

kuulus, seda otsustas kuueliikmeline duuma, kes otsustamisel võttis aluseks, kui suure summa keegi kaupmehes kulutas oma tegevuskapitaliks. (Kaupmehes, kes nimetas oma tegevuskapitaliks 1000—5000 rubla, kuulus III gildi ja ta võis tegutseda ainult väikekaubandusega, pidada trah- terit, sauna jne. 5000—10.000-rublaline tegevuskapital tõstis kaupmehe II gildi; ta võis kaubelda, millega soovis, kuid ei tohtinud pidada vabrikuid ega toimida kauplemist laevadel. Kaup- mehed, kes teatasid, et nende kapital on 10.000—50.000 rubla ja kes pealeselle veel maksid 1% tegevuskapitali pealt erilist maksu, kuulusid I gildi; nad võisid tegutseda väliskaubanduses, pi- dada vabrikuid jne., kuid oma laevu ei olnud neil õigus pidada. Üle 50.000 rubla tegevuska- pital andis õiguse pidada ka oma laevu, teha vekslite läbikäike, sõita linnas nelja hobusega, pidada suvemaju ja -aedu, vabrikuid ja tehaseid. Mõisnike seisusest isikutega üheõiguslikult olid nad ka vabad ihumuhtlusest.

Lääne-Euroopa gildide süsteem ei meeldinud aga vene kaupmeestele. Peapõhjuseks oli, et gildid ei annud mingeid p ä r i t a v a i d õigusi või eesõigusi. Gildi õigused olid kaupmel ainult seni, kuni ta suutis pidada kauplust; lõpetas ta aga kaupluse, langes ta tagasi endisse õigusteta seisukorda. Ka ei olnud gildimaksud kerged ja III gildi õigused olid nimetamisväärselt väikesed. Kõik see sundis kaupmehe otsima uusi teid, kui-

das oma kutseala korraldust rajada uuele alusele.

Kaupmeeste soove arvesse võttes maarati 1861. a. (seega 100 aastat pärast gildide süsteemi makspanemist) keisri poolt erinõukogu, kes kaupluste maksustamise ja gildide küsimuse kohta pidi esitama ettepanekud. Nõukogusse kuulusid M. Reitern'i eesistumisel P. B. Bashtsherski, A. B. Butovsky, A. K. Giers, K. K. Grott, G. P. Nebolsin, A. P. Novitzky ja Th. G. Ternier. See erinõukogu otsustas kõigepealt kaotada III gildi ja jätta ainult I ja II gildi, nagu see jäi ka viimase ajani. Äride maksustamise suhtes aga sirgejoonelisi seisukohti ei avaldatud, vaid peale väiksemate muudatuste arvati jääda endise seisukorra juure.

Rahaministeerium saatis erinõukogu projekti tähtsamate vene kaubalinnade duumadele ja börsikomiteedele arvamise avaldamiseks. Peterburgi linna duuma (volikogu) võttis projekti kohta radikaalse seisukoha. Ta nõudis kõigi gildide kaotamist ja ärimaksude üleviimist läbikäikude alusele. Nimelt nõuti, et iga ärimees peab aasta lõpul oma läbikäigu iga 1000 rubla pealt maksma riigkassale 1 rubla läbikäigumaksu, milline maks tuleb tasuda ühes äritunnistuse lunastamisega

järgmiseks aastaks. Kel läbikäigumaks tasumata, sellele äritunnistust ei anta. Äritunnistuse hinnaks oli arvatud 25 hõberubla ja see äritunnistust pidi andma õiguse kaubelda igasuguste kaupadega kogu Vene riigis kui ka välismaadega, pidada tööstusettevõtteid jne. Kauplemise õigus pidi olema kõigil seisusil, välja arvatud vaimulik seisus.

Rahaministeerium ei ühinenud Peterburgi duuma ettepanekutega. Ettepanekute tagasilükkamise põhjusena toodi ette tol ajal kehtivat nekrutite võtmise seadust, mille järgi kõrgema gildi kaupmeeste pojad olid sellest kohustusest vabad. Gildide kaotamisega oleks tulnud ka sõjaväekohustuse seaduse muutmise võtta päevakorrale. Rahaministeerium saatis Peterburgi duumale tema esituse tagasi, paludes seda võtta revideerimisele. Selle peale teatas Peterburgi duuma, et las' jääda siis kõik vana viisi, kuni nekrutiks võtmise seadus leiab muutmist.

1863. a. kaotati III gild; mõni aeg pärast seda muudeti ärimaksu seadust ja viidi osalt sellele alusele, mil ta praegu püsib. Kuid läbikäigumaks on seni Venemaal ellu viimata, kui seda kord Venemaa kommunistlikud valitsused ei vii ellu.

R. Berendsen.

Kaubandus-tööstuskoja usaldusmehed kohtadel.

Peale osakondade ja esinduste, mis asuvad maakonnalinnades, Kaubandus-tööstuskoda kutsumus ellu ka veel usaldusmeeste instituudi, määrates aleveis ja alevikes oma usaldusmeesteks tuntud töösturid või kaupmehed, kelle ülesandeks on pidada tihedat sidet oma ümbruskonnas asuvate ettevõtete pidajate ja Kaubandus-tööstuskoja vahel.

Koja juhatusel poolt on kinnitatud usaldusmeesteks järgmised kaupmehed ja töösturid:

Kaupmees August Võsa, Võhmas.
 „ Joosep Plado, Põlvas.
 „ August Laas, Antslas.
 „ Samuel Keerd, Rāpinas.
 „ Fromhold Kilomann, Rõuges.
 „ Jaan Ungerson, Elvas.
 „ Voldemar Schmidt, Jõgeval.
 „ August Lubja, Mustvees.
 Proviisor Valter Jentson, Otepää.
 Kaupmees Alfred Teppan, Palamusel.
 Tööstur Voldemar Pihlak, Äksi-Tabiveres.
 Proviisor Richard Fischmann, Puhjas.
 Kaupmees Rudolf Eber, Varnjas-Kallastel.

Apteeker Eduard Saava, Mõisakülas.
 Kaupmees Nikolai Paltmann, Kilingi-Nõmmes.

Kaupmees Hans Rist, Abja-Paluoja.
 „ Johann Lõmps, Karksi-Nuias.
 „ Jaan Mahkvei, Võsul.
 „ Aleksander Voiberg, Viru-Nigulas.
 „ Anton Nurk, Püssis.

Apteeker Otto Senter, Tudulinna.

Kaupmees Jüri Balder, Kadriinas.
 „ Jaan Moks, Tudus.
 „ Tiido Palmberg, Iisakus.
 „ Aleksander Villers, Jõhvi, Turuplats 7.

Kaupmees Eduard Seidelberg, Tapal, Lai 2.
 „ Arnold Leesmann, Simunas.
 „ August Kask, Väike-Maarjas.
 „ Rudolf Uusvell, Kunda alevis.

Tööstur Aleksander Danilevski, Jõhvis, Vabriku 4.

Kaupmees Johannes Unsar, Narva-Jõesuus, V.-Lootsi 3.

Riigikohtu otsuseid maksustamise küsimustes.

Riigikohus, adm.-osak., 1934. a. detsembrikuu 4/14. päeval arutas Baltic Trust Company Ltd kaebust Maksupeakomitee otsuse peale 22. dets. 1933. a., 1928. a. tulumaksu ja trahvi asjas.

22. dets. 1933. a. Maksupeakomitee, arutanud Baltic Trust Company Ltd voliniku kaebust Tallinna-Harju 6 jsk. tulumaksukomisjoni otsuse peale 18. V 1913. a. — 1928. a. tulumaksu ja trahvi asjas, ja pannes tähele: 1) et tulum. seaduse § 1-se sõnastusest: „Tulumaksu alla käivad kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kellel on Eesti vabariigi piires mingisugused tuluallikad“, tuleb järeldada, et Eestis saadud tulude järele tulusaajaid tulumaksu alla kuuluvaiks määrates seadus ei tee vahet, kas need isikud, olgu füüsilised või juriidilised, asuvad Eestis või väljaspool Eestit ja kas vastav füüsiline isik kuulub Eesti kodakondsusse või on ta välismaalane, või kas vastav juriidiline isik on Eestis või välismaal ellu kutsutud, vaid ainult seab üles tingimuse, et neil Eestis oleks mõnesuguseid tuluallikaid. Tulum. sead. § 3 p. 1 põhjal maksu alla käivaks tuluks arvatakse ka tulud, mis on saadud rahalistest kapitalidest. Käesoleval juhul on tuluallikaks Eestis investeeritud rahaline kapital, millelt tulu on saadud protsentide näol, ja selle tulu saamise fakti vastu kaebaja ei vaidlegi. Maksupeakomitee leiab, et mainitud kapitalilt tuluna saadud protsendid, vastavatel kordadel arvates maha tulu saamisega ühenduses olevad ja tõestatud kulud, millede mahaarvamist näeb ette tulum. sead., kuuluvad Eestis ülaltoodud seaduse põhjal maksustamisele. Selle juures ei saa olla tähtsust kaebaja voliniku poolt toonitatud asjaolul, kus nimelt maksualune, käesoleval juhul Baltic Trust Company Ltd, Eestis investeeritud kapitalidelt saadud protsendid sai kätte, 2) et maksniku voliniku vihjed vene tulumaksu 1916. a. seadusele (§§ 8 ja 76) kui Eesti tulumaksu seaduse koostamisel käsitada olnud algallikale, ei räägi midagi kaebaja väidete kasuks ega põhjusta maksukomisjoni otsuse muutmist, sest maksustamine on toimunud õieti kehtiva seaduse põhjal asjatoimetuse andmeil. Pealegi leiab maksukomisjoni seisukoht käesolevas asjas Riigikohtu poolt analoogilises küsimuses tehtud otsuses adm. toim. nr. 21 — III — 1927 kinneldust, 3) et Maksupeakomitee leiab olevat alusetu kaebaja väite selle kohta, et tulum. seaduse § 1-se tähendus kitsendab ja piirab eelpool (p. 1-ses) tsiteeritud tulum. sead. § 1-ses avaldatud üldtähendusega juhtmõtet; 4) et toimetuses ei leidu ja ka kaebaja ei ole esitanud andmeid, mis tõendaksid, et

tegemist ei ole mitte kaebaja enda paralt oleva kapitaliga, vaid rahaga, mille pealt ta ise on laenuprotsente maksnud; 5) et ülaltoodud asjaoludel oli Baltic Trust Company Ltd ise või oma voliniku näol kohustatud tulum. sead. § 41 põhjal tuludeklaratsiooni esitama seaduses kindlaksmääratud tähtpäevaks, kuid seda teinud ei ole, seega tema tulum. sead. § 76 tagajärgi kasutas. Asjatoimetuse andmeil puudub seaduslik alus trahvist vabastamiseks ja, pidades silmas, et trahvimine on toimunud võrdlemisi mitte kõrgelt, ka trahvimaära vähendamiseks, otsustas jätta kaebuse tagajärjeta.

Riigikohtule antud kaebuses palub Baltic Trust Company Ltd volinik tühistada eeltoodud peakomitee otsuse järgmistel põhjustel: Tulumaksu seaduse § 1 olevat väljendatud üldine põhimõte, et „Tulumaksu alla käivad füüsilised ja juriidilised isikud, kellel on Eesti vabariigi piirides mingisugused tuluallikad“. Paistvat esialgselt, nagu kuulub maksustamisele Eestis ka Firma „Baltic Trust Company Ltd“ siin saadud tulude pealt sellele vaatamata, et ta Eestis üldse äriiselt ei ole tegutsenud ja praegu ei tegutse, kuid ligemal uurimisel osutuvat see järeldus ebaõigeks järgmistel kaalutlustel. Tulumaksu seaduse § 1 juure lisatud tähendus määravat ära, et välismaa firmad, kel töötamine Eestis lubatud, käivad tulumaksu alla ainult tuludega, mis saadud Eestis, kuna sisemaa asutused käivad tulumaksu alla kogu oma tuludega. Tulumaksu seaduse § 1 määravat siin sellega selgesti ära, et maksu alla käivad 2. liiki kaub. asutused: 1) välismaa firmad, kes tegutsevad Eestis tarvilise looga vastavalt 1. okt. 1921. a. väljaantud seaduse nõudeile (RT. 88/89 — 1921), ja 2) kõik sisemaa firmad. Muud firmad meil riigis üldse ei saavat tegutseda. Nende tulumaksu seaduse § 1-s tähendatud firmade hulka ei kuuluvat tema volitaja, sest äriisist tegevust ta ei olevat avaldanud, vaid olevat ainult finantseerinud Eestis tegutsevaid äriettevõtteid. Tulumaksu seaduse normidest aga ei nähtuvat, et meil mitte töötava välismaa firma poolt kapitali investeerimisest saadud tulud käiksid tulumaksu alla, mispärast säärane arvamine olevat ebaõige.

Et saada aru tulumaksu seaduse § 1 tähenduse tõelisest mõttest, siis tulevat pöörduda selle seaduse allikate ja teiste määruste poole. Meie tulumaksu seaduse allikaks olevat Vene 6. apr. 1916. a. tulumaksu seadus, mis ümber töötatud vastavalt meie riigi poliitilistele-majanduslikele huvidele ja oludele. Kõik ettevõetud muudatused

olevat tehtud tahtlikult ja teadlikult. Vene seaduse § 8 heitvat tulumaksu alla kõik tulud kapitalidest, mis on välismaal asetsevate aktsiaseltside poolt Venemaal investeeritud, ja selle tulu maksustamise tehniline külg olevat täpselt § 76-as ära määratud. Nimetatud tähtsad paragraafid olevat aga meie seaduseandja poolt jäetud täiesti kõrvale. Kui saaraseid määrusi meie seaduses ei leidu, siis olevat selge, et selleks on olnud ka kaaluv põhjus, s. o. et seaduseandja ei tahtnud majanduselu ülesehitamise ajajärgus hädatarvilise väliskapitali juurevoolu takistada või raskendada.

Kui siiski asuda seisukohale, et tulumaksu seaduse alla käivad ka Eestis mitte tegutsevad äri- lised ettevõtted, siis seisvat me täiesti lahendamata küsimuse ees, s. o. kuidas seda maksustamist tehniliselt läbi viia. Niisugune maksustamine ei võivat ju olla sõltuv maksuameti äranägemisest, kuna siis tekiks maksuline ülekohus. Selle küsimuse väljaheitmisega toonitavat seaduseandja veel kord seda, et ta välismaa seltside poolt Eestis investeeritud kapitalidelt saadud tulu maksustada ei ole tahtnud. Maksupeakomitee seisukohast välja minnes peaksid ka kõik teised välismaal asuvate firmade poolt Eestis saadud tulud käima maksu alla, nagu tulud vekslite rediskonteerimisest, välislaenudest, igasugustest kinnistusoperatsioonidest jne., s. o. tuludest, mis oma suuruselt mängivad tähtsat osa meie majanduselus. Oma jur. struktuurilt need vastavad täiesti investeeritud kapitalidest saadud tuludele, mis pärast nende maksustamine Maksupeakomitee poolt t. s. § 1 tõlgendamise juures oleks tarviline. Kuid olevat selge, et säärane kavatsus viiks meid absurduseni, mis ei vajavat iseäralist ja pike- mat seletamist. Eeltoodud põhjustel olevat tema arvamine, et ta volitaja tuleb vabastada tulumaksust kui ka temale määratud trahvist.

Käesoleva asja arutanud ja prokuröri arvami- se kuulanud, leiab Riigikohus, et Baltic Trust Company Ltd voliniku kaebus tuleb jätta taga-

järjeta järgmistel põhjustel: tulumaksu seaduse § 1 järgi käivad tulumaksu alla kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kel on Eesti vabariigi piiri- des mingisuguseid tuluallikaid. Kuna sama § juure kuuluvas tähenduses seaduseandja ainult ligemalt määrab, millises ulatuses välismaa ja millises ulatuses sisemaa aktsiaseltsid ja kompa- niid, osa- ja muud ühingud ning laenuasutused käivad tulumaksu alla, s. o., et esimesed käivad tulumaksu alla ainult tuludega, mis on saadud Eestis, kuna teised käivad tulumaksu alla kogu oma tuludega, s. o. arvates siia hulka ka tulud nende kinnisvaradest, kapitalidest ja operatsioonidest väljaspool Eestit. Välja- võttes t. s. § 1 üldreeglist on loeteldud täpselt tulumaksu seaduse § 2. Kaebaja volitaja § 2 loe- teldud isikute, asutuste ja ettevõtete hulka ei kuulu. Kuna aga kaebaja volitajal 1927. a. oli Eesti vabariigi piirides tuluallikaid meie ette- võtetes investeeritud kapitalide näol, milliste ra- haliste kapitalide pealt ta on tähendatud aastal saanud tulu, siis ta käib kahtlemata tulumaksu seaduse § 1 ja § 3 p. 1 põhjal tulumaksu alla. Sisuliselt ei ole kaebaja tema volitajale määratud tulumaksu ja -trahvi vastu vaidlust tõstnud Ar- vesse võttes eeltoodut tuleb vastupidi kaebaja ar- vamisele Maksupeakomitee seisukohta tulumaksu seaduse § 1 ja selle tähenduse interpreteerimises, nagu see väljendatud kaevatud otsuses, lugeda õigeks ja põhjendatuks. Kui seaduseandja oleks tahtnud välismaa aktsiaseltside poolt Eestis in- vesteeritud kapitalist saadud tulu majandus- poliitilistel põhjustel tulumaksust vabastada, siis oleks ta ka seda otseselt ja selgesti tulumaksu seaduses väljendanud, mispärast kaebuses too- dud kaalutlused, mis on suunatud sinnapoole, nagu oleks seaduseandja tahe olnudki majandus- poliitilistel põhjustel tähendatud välismaa kapi- talidest saadud tulud tulumaksust vabastada, on alusetud ega põhjene maksval seadusel.

Seepärast adm. k. k. § 21 ja 22 p. 1 põhjal Riigikohus otsustas Baltic Trust Company Ltd kaebuse jätta tagajärjeta.

Äride register veebruarikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. J. Alting „Tarbekunst“, Tallinn, Vesivä- rava 44-6, kaunistuste valmistamine ja trük- kimine paberile ja riidele, äripidaja Jüri Alting; prokurist Richard Sööt.
2. Emma Arroso, Tallinn, Falkpargi 18-a, toiduainetekauplus.
3. Pansion „Fridau“ M. Balder, Narva- Jõesuu, Karja 14, äripidaja Maria Balder.
4. E. Bedmann, Tallinn, Väike-Ameerika 8, toiduainetekauplus, äripidaja Egon Bed- mann.
5. Fedja Birkenberg, Tallinn, Valgevase 7, lihakauplus.
6. R. Brisko, Kõo v., Koksvere k., jahuveski, äripidaja Rudolf Brisko.
7. Äädika- ja maitseainetetööstus „Lembit“ Voldemar Dahlberg, Valga, Suur- Sepa 4.

8. Astrid Eamets, Pärnu, Jänesselja 11, pudu- ja kootud asjade kauplus.
9. P. Elberg, Tallinn, Vaike-Ameerika 29, lihakauplus, äripidaja Pauline Elberg.
10. Elmar Epner'i saapapealsetööstus, Paide, Tallinna 1.
11. Mehhaaniline jalanõudetööstus „Flamingo“ K. Hinrichson, Tallinn, Õllepruuli 2, äripidaja Karl Hinrichson.
12. T. Hommik, Viljandi, Vaksali 1b, lihakauplus, äripidaja Tõnis Hommik.
13. Kaubanduskontor „Gripol“ P. Howen, Tallinn, Narva mnt. 30, äripidaja Paul Howen.
14. Albert Huberg, Tallinn, Raekoja 6, söögimaja.
15. Paul Jaanson, Türi, Viljandi 2, toiduainetekauplus.
16. Hermann Jagonov, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 78-a, lukusepatöökoda.
17. Eugeniya Jurjeva, Võru, Kreutzvaldi 37, pagariäri ja kohvik.
18. Hilda Jõgeva, Tõrva, Viljandi 6, õllekauplus, väljaviimise ja seesjoomise õigusega.
19. K. Kerdt, Tallinn, Lauulupeo 3, õmblustöökoda, äripidaja Karl Kerdt (Käär).
20. B. Kiernik, Tallinn, Katusepapi 7, värvi- ja klaasikauplus, äripidaja Bernhard Kiernik; prokurist Emilie Oluper.
21. Fototarvetekauplus „Foto-Fox“ A. Kirchhoff, Tallinn, Kuninga 3, äripidaja Alexandra Kirchhoff.
22. Toiduainetekauplus Mai Klammer, Tapa, Lai 12.
23. Aleksander Klein, Orajõe v., Randvahe, metsatööstus.
24. Kunstateljée „Lady“ I. Kleinberg, Tallinn, Harju 48-5, õmblustöökoda, äripidaja Inna Kleinberg.
25. Amanda Koplimägi, Tallinn, Volta 1b, toiduainetekauplus.
26. Juhan Käpp, Vändra, linapuhastamistööstus.
27. Arnold Kärner, Valga, Lai 11, toiduainetekauplus.
28. Artur Lehtmet, Tallinn, Tehnika 1, lihakauplus.
29. A. Linkberg, Türi, Viljandi 8-a, segakauplus, äripidaja Anna Linkberg.
30. Erich Loggeri pagari- ja kondiitriäri, Kuressaare, Lossi 5.
31. H. Marlei, Tallinn, Jõe 10, toiduaineteja piimakauplus, äripidaja Helmi Marlei.
32. Rosalie Masterov, Tallinn, Raua 31, toiduainetekauplus õlemüügiga.
33. V. Mathiesen, Rakvere, Transvali 12, savitööstus, äripidaja Voldemar Mathiesen.
34. Metallitööstus Eduard Mels & Ko., Tallinn, Raua 14, täisühing, täisosanikud Eduard Mels, Jüri Toss, Heinrich Fau; osakapital Kr. 2.000.—.
35. Anatol Michelson „Estominol“, Rakvere, Pikk 70, keemiatööstus.
36. Rudolf Mironov, Vahastu v., Vahastu lk., segakauplus.
37. Jüri Moppel, Pärnu, Jannseni 19, toiduainetekauplus.
38. R. Murr, Tallinn, Müüriavahe 36, söögimaja, äripidaja Rosalie Murr.
39. Joh. Must, Tallinn, Liivalaia 40, puukontsentratsioonitööstus, äripidaja Johan Must.
40. A. Mõöl, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. 165, toiduainetekauplus, äripidaja Aleksandra Mõöl.
41. L. Nahkur, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 60, pudu- ja kirjutusmaterjaalikauplus, äripidaja Lisette Nahkur.
42. Galvaniseerimistööstus E. d. Org, Tallinn, Uus 28-4, äripidaja Eduard Org.
43. Elsa Paas, Pärnu, Rüütli 34, pudukauplus.
44. Nikolai Põld, Haapsalu, Karja 3, lihakauplus.
45. O. Reichenbach, Tallinn, Kunderi 25, toiduainetekauplus, äripidaja Olga Reichenbach.
46. A. Riis, Tallinn, Girgensoni 2, pleki-, lukusepa-, veevärgi-, elektrimehhaanikatöökoda, äripidaja Arnold Riis.
47. Konstantin Rosenstein, Pärnu, Brackmanni 10, kohvik.
48. Kohvik „Vilesko“ J. Rummo, Viljandi, Lossi 15, äripidaja Johannes Rummo.
49. M. Ruut, Viljandi, Belgia 5, toiduainetekauplus, äripidaja Marie Ruut.
50. Venevere Villatööstus Loviisa Simon ja Jüri Ansip, Venevere v., täisühing, täisosanikud Loviisa Simon ja Jüri Ansip, osakapital Kr. 2.000.
51. Elsa Sommer, Pärnu, Riia 243, toiduainetekauplus.
52. Kaubanduskontor N. Strauch ja A. Wulff, Tallinn Aia 8-1, tee- ja maitsetaimede pakkimine ja müük, täisühing, täisosanikud Nikolai Strauch ja Anette Wulff; osakapital Kr. 300.—. Prokurist Hellmuth Wulff.
53. J. Tamman, Aimala metskond, Poka vahtkond, metsatööstus, äripidaja Juuli Tamman.
54. O. Tamman, Viljandi, Lembitu pst. 8, toiduainetekauplus, äripidaja Olga Tamman.
55. Käsmu Laeva-Omanikud O. Tiedemann & Ko., Tallinn, Uus 3, laevade talitus; täisühing, täisosanikud Oskar Tiedemann ja Anton Altenbrunn, osakapital Kr. 2.000.—.
56. Lydia Timm, Haapsalu, Ehte 2, raamatuja kirjutusmaterjaalikauplus.
57. Riidevärvitööstus F. Tischler, Tallinn, Kana 4, äripidaja Ferdinand Tischler.
58. E. Toimeta, Tallinn, Mardi 12, paela- ja pesutööstus, äripidaja Elisaveta Toimeta, prokurist Johannes Toimeta.
59. R. Treksler, Tallinn, Vana-Kalamaja 13, juuksetööstus, äripidaja Richard Treksler.
60. Emilie Uibo, Valga, Vabaduse 19, toiduainetekauplus.
61. R. Vasser, Kioma v., segakauplus, äripidaja Richard Vasser.
62. Voldemar Vassiljev, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 35, pruugitud asjade kauplus.
63. Richard Veiss, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 53, tapeedi- ja kirjutustarvetekauplus.
64. Miina Vidberg, Tallinn, Kasarmu 4, toiduainetekauplus.
65. August Viltrop, Aaspere v., Võipere lk., segakauplus.
66. Liha- ja vorstikauplus A. Zeisig, Haapsalu, Karja 1, äripidaja August Zeisig.

Registreeritud muudatused:

1. Pauline Andreksoni toiduainetekauplus asub Pärnus, V. Ohvitseri 3 (varem Karusselli 9).

2. Tiina Bach on üle annud Tallinnas, Vene 10, asuva puusärgiäri Elvine Hübbe'le ühes õigusega tarvitada firmat „Esimene Tallinna Matusetalituseäri J. Sakeus“.
3. Georg Buck, reisijate laevaliine esindused ja agentuuräri, asub Tallinnas, Suur-Roosikrantsi 2-3 (varem Vana-Viru 13).
4. Evald Edderi vesivarustustarvete äri asub Pärnus, Vee 15 (varem Vilmsi 6).
5. Miili Hallikas jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Karu 3, lihakaupluse.
6. Fritz K. Hilper jätkab äritegevust, avades Nõmmel, Kadaka pst. 61/63 agentuur- ja komisjoniäri.
7. Ludmilla Ignatjevi, kes peab Haapsalus, Karja 6, manufaktuurkauplust firma all „Mihail Ignatjev“, perekonnanimeks on abieluldes „Vessart“.
8. Karl Inder on lõpetanud Keilas asunud vorstitööstuse ja lihakaupluse, peab edasi Keilas koloniaalkauplust ja pagaritööstust.
9. K.-M. „Koit“ S. Johanson, Tallinn, Vana-Viru 3, koloniaalkauplus, prokuura antud Nikolai Johanson'ile.
10. Aleksander Kabal jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Endla 24, lihakaupluse.
11. Ella Kriegeri toiduainetekauplus asub Viljandis, Tallinna 32 (varem Jakobsoni 22).
12. Hilda Kristjanson jätkab äritegevust, avades Pärnus, Kalamehe 11, toiduainetekaupluse.
13. Eesti Mineraalõlide-tööstus „Estonafta“ Mag. Fr. Kurrot ja K. o. asub Tallinnas, Madara 21 (varem Vene 8).
14. Aleksei Kärpi toiduainetekauplus asub Pärnus, Tallinna-Posti 19 (varem Jannseni 49).
15. A.-S. „Laferme“, Tallinn, prokuura antud Adam Grünbaumile.
16. „Hermes“ peegli- ja klaasi- ning segakauplus Ernst Lindemann, Tallinn, Rae-kojaplats 18/11, firma muudetud järgmiselt: „Kosmeetika- ja värvikauplus „Hermes“ Ernst Lindemann“.
17. Gustav Minder jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Liivimäe 30, lihakaupluse.
18. Mihkel Moks jätkab äritegevust, avades Võisiku vallas metsatööstuse firma all „M. Moks“.
19. Jaan Muni jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vene-Balti tehas 4, saepuru ostu ja müügi.
20. Johannes Neufeldt jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Sambla 2, toiduainetekaupluse firma all „J. Neufeldt“.
21. „Elektrotehnikabüroo Hermann Oesterlein“, Tallinn, Vene 11, firma muudetud järgmiselt: „Tehnikabüroo Hermann Oesterlein“.
22. Hans Paulseni agentuuräri asub Tallinnas, Lai 9—2 (varem Kaarli pst. 11—3).
23. August Ponna jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Koidu 64, toiduainete- ja piimakaupluse.
24. Eduard Puu lihakauplus asub Tallinnas, Vilmsi 29-c (varem Poeka 3).
25. E. Reiman, Tallinn, Jaani 6, jalanõudekauplus, äripidaja Elfriede Reiman'i abielumise tõttu on ta perekonnanimeks „Duubas“ ja firmaks „E. Duubas“.
26. Paul Ruiso, Pärnu, Jänesselja 4, kirjanduse- ja kirjutusmaterjalikauplus, ettevõtte äriala laiendatud nõudemüügiga.
27. A. Sakkeus, kaubanduslikud esindused, asub Tallinnas, Madara 21 (varem Vene 8).
28. Elmar Salise korvmööblitööstus asub Tallinnas, Lai 5 (kauplus asub Pikk 29).
29. Friedrich Sobocinski, Tallinn, Väike-Tartu mnt. 2, tehnikatarbed ja masinarihmad, on avanud Tallinnas, Luteri 48-a, veskimasinatööstuse.
30. Ferdinand Speeki toiduainetekauplus asub Rakveres, Tallinna 71 (varem Tallinna 20).
31. Johannes Suusteri toiduainetekauplus asub Tallinnas, Liivalaia 8 (varem Kasarmu 4).
32. Aleksander Tabur on avanud teise toiduainetekaupluse Tallinnas, Suur-Kompassi 42 (ehk Narva mnt. 34), varem registreeritud kauplus asub Tallinnas, Suur-Pärnu mnt. 32-a.
33. Alvine Tepp on lõpetanud Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 61, asunud lihakaupluse, peab edasi samasugust kauplust Nõmmel, Oie 6.
34. Keemia- ja maitseainetetööstus „Lion“ E. Tomson, Tallinn, Vene 2, avatud keemiasaaduste äri.
35. Oskar Veide avanud Saku v., Kiisa jaama juures, saeveski, peab edasi metsatööstust (Sutlema metskonnas).
36. Eduard Voisner on lõpetanud Nõmmel, Valdeki 42 ja 7, asunud lihakauplused, on avanud lihakaupluse Nõmmel, Paiste 3.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Johan Aman, Tallinn, Gonsiori 23, toiduainete- ja piimakauplus.
2. Evald Aspari, Tallinn, V.-Ameerika 8, toiduainetekauplus.
3. Valter Borck, Tallinn, Köleri 19—4, välismaa ja sisemaa firmade esindused.
4. Elisabeth Eamets, Pärnu, Jänesselja 11, pudu- ja kootud asjade kauplus.
5. Eesti Turistide Ühing, Tallinn, lõpetanud Pühajärve Turistide Kodu pidamise.
6. Elfriede Enno, Tallinn, Katusepapi 7, värvi- ja klaasikauplus.
7. Lauavabrik O. E. Herodes, Tallinn, Viljandi 9, äripidaja Oskar-Ernst Herodes.
8. P. Hirse, Saue v., toiduainetekauplus, äripidaja Paul Hirse.
9. Masinate ehitus- ja parandustöökoda R. Holsting, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 78-a, äripidaja Rudolf Holsting.
10. „Paju vesiveski“ Johannes Holzmann, Kambja v.
11. Meeta Härg, Tallinn, Koidu 64, toiduainete- ja piimakauplus.
12. Melitsia Ivanov, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 25, prungitud asjade kauplus.
13. J. Iven, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 60, kirjutusmaterjal- ja pudukauplus, äripidaja Johannes Ivel.
14. „John Jaas“, Rapla v., Rapla al., rohu-, värvi- ja koloniaalkauplus, äripidaja Magda Illistom.
15. Anna Jalakas, Tallinn, Mäürivahe 36, söögimaja.

AKTIVA. **A.-S. Tartu Panga äriseis 31. detsembril 1934. a.** PASSIVA.

Kassa	Kr. 218.039.—
Hoiuarved	270.950.68
Väärtpaberid	111.077.22
Väärtused	2.431.51
Diskonteeritud vekslid	3.559.368.47
Tähtajalised laenud	5.367.85
Konto-korrent laenud	3.815.556.85
Korrespondendid	623.951.10
Garantii deebitorid	1 204 371.04
Mitmesugused deebitorid	689.396.68
Vallasvara	102.711.02
Kinnisvara	849.504.77
Kulud 1935. a.	9.421.06
Osakonnad	870.414.15
Muud aktivad	78.773.78
	Kr. 12.411.335.18

Põhikapital	Kr. 1.000.000.—
Tagavarakapital	20.000.—
Erifondi kred. sead. art. 274 § 8 alusel	17.385.40
Amortisatsioonikapital	104.118.57
Hoiusummad	5.526.486.33
Vekslite rediskont	1 303.145.51
Võlad teistes krediit-asutustes	394 644.14
Korrespondendid	926.197.35
Väljaantud garantiid	1.204.371.04
Mitmesugused kreditorid	689.396.68
Osakonnad	882.202.40
Tulud 1935. a.	41.783.04
Muud passivad	207.966.23
Puhaskasu 1934. a eest	93.638.49
	Kr. 12.411.335.18

KULUD **Kulude ja tulude aruanne 1934. a. eest.** TULUD.

Valitsemise ja ärikulud	Kr. 235.796.25
Maksetud %/0, komisjon ja porto	386.907.15
Kinnisvara kasutamise kulud	91.010.76
Mitmesugused kulud	94.431.18
Puhaskasu	93.638.49
	Kr. 901.783.83

Saadud 0/0, komisjon ja porto	Kr. 645.774.18
Tulud kinnisvarade kasutamisest	77.996.51
Mitmesugused tulud	178.013.14
	Kr. 901.783.83

1934. a. aruanne on kinnitatud aktsionäride peakoosoleku poolt 22. veebruaril 1935. a., ja peakoosolek otsustas 1934. a. puhaskasut Kr. 93 638 49 suuruses, juure arvates eelmiste aastate jagamata puhaskasu Kr. 16.119,66, kokku Kr. 109.758 15 suuruses, lisandada tagavarakapitalile Kr. 10.000.—, arvata kred as elluviim. sead § 8 ettenähtud panga erifondi Kr. 50 000.—, kasutada aktsionäridele 3/0-se dividendi maksmiseks Kr. 30.000.—, annetada allveelaevastiku sihtkapitalile Kr. 1 000.— ja ülejäänud Kr. 18.758.15 maha arvates tasuda tulevad maksud, kanda edasi uuele arvele.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Meremeeste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise koorem laevandusele.

Teisipäeval, 19. skp., oli nõupidamine Eesti Töölise Kinnitusühisuse ja laevaomanike esindajate vahel uue meremeeste õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse põhjal vajalise kindlustuspreemia määra asjus. Kinnitusühisuse kalkulasioonide järgi, arvesse võttes uue seadusega laevaomanikele pealepandavaid kohustusi, tulevat preemia aurikuile 3,8% ja purjekuile üle 4,8% palga summast. Laevaomanikud leiavad, et see preemia esimestel kindlustuse aastatel on koormavalt suur, eriti arvestades rasket kriisi laevasõidus. Laevaomanike poolt toodi näiteks Skandinaavia riike, kus aurikute preemia kõigub 1½—2½% vahel, nii et Eesti laevade kohustus tuleks sellega võrreldes ligi kahekordne. Laevaomanike arvates aurikute preemia ei tohiks esimesel aastal mingil tingimisel olla üle 3%, seni on õnnetusjuhtumite likvideerimine läinud maksuma umb. 1%. Iga lisaprosent preemiat toob Eesti kaubalaevastikule aastas 2 milj. senti kulusid juure.

Kulude vähendamiseks tehti laevaomanike poolt vastavad praktilised ettepanekud. Kuidas preemia määr lõplikult kujuneb, on esialgu lahiline, kuid laevaomanike arvates ei oleks kuidagi lubatav esimesel aastal minna üle nende poolt arvestatud maksimaalsest määrast, s. o. 3% aurikuile, mis tooks preemiaina aastas sisse üle 6 milj. senti.

Laevaomanike esindajad riigivanem juures.

Teisipäeval, 19. veebr. s. a., võttis härra riigivanem vastu laevaomanike esindajad O. Treilmann'i, H. Soone ja E. Masik'u, kes andsid edasi riigivanemale laevanduse ringkondade tänu viimase ajal laevanduse heaks valitsuse poolt astunud sammude eest. Ühtlasi informeeriti riigivanemat laevasõidu seisukorrast ning huvitavatest päevakorras olevatest küsimustest. Viimastest puudutati eriti Eesti riigivõimu suhtumist kavandatavale rahvusvahelisele aktsioonile prahituru töstmiseks ja laevasõidu esindaja küsimust riigi majandusnõukogus. Riigivanem lubas heatahtlikult suhtuda neile küsimustele.

Kaubandus-tööstuskoja seadus hääleõiguse osas muudetud.

Riigivanema dekreediga 13. veebr. s. a. muudeti Kaubandus-tööstuskoja seaduse § 10 teine lõige (R. T. 111/112 — 1925) ja pandi maksma järgmises redaktsioonis:

§ 10 teine lõige. Koja valimistel jäävad hääleõigusest ilma:

1) isikud, kes jäetud ilma hääleõigusest kohaliku omavalitsuse valimistel;

2) isikud, seltsid ja ühingud, kelle äride kohta sisse seatud administratsioon või kes tunnustatud maksujõuetuks kuni maksujõuetuse asja lõpetamiseni;

3) välismaalased ja välismaa seltsid.

Avaldatud R. T. 15 — 1935. a.

Väliskaubandus jaanuaris aktiivne.

Kuna läinud aasta jaanuarikuu väliskaubandus oli 0,2 miljonit kr. passiivne, näitas tänava jaanuarikuu väliskaubandus aktiivsust 1 miljoni krooni suuruses. Väljavedu jaanuaris ulatus 5,9 miljonile kroonile (mööd. aastal 3,7 milj. kr.), sissevedu aga — 4,9 milj. kroonile (mööd. aastal 3,9 milj. kr.).

Eriti on tõusnud metsamaterjaali, tselluloosi, lina ja takkude, põlevkiviõli, bensiini, või ja kartulite väljavedu. Sisseveo alal on suurenenud valmissaaduste ja toor- ning poolvalmissaaduste rühm, kuna vähenesid toidu- ja maitseained.

Enam kui pool kogu väljaveost on läinud Inglismaale, teises järjekorras on Prantsusmaa ja siis alles Saksamaa.

Üleriiklik Kaupmeeste Seltside Keskliit õiendab.

Üleriikliku Kaupmeeste Seltside Keskliidu kõrvale on tekkinud võistleja „Üleriikliku Kaupmeeste Keskkoonduse“ näol, kelle asutajaks ning juhiks on riideäriomanik M. Kabal. Keskliidu arvates seisvat uue ühingu tegevus peamiselt „opositsiooni tegemises“ keskliidu algatustele. Omalt poolt keskliit eitab uue organisatsiooni õigust rääkida organiseeritud kaupmeeskonna nimel, sest keskliidu häälekandja „ÜKSK teated“ nr. 4 leiab, et keskkoonduse liikmete arv ei ulatu

tuvat kuigi kõrgele ja isegi peakoosolekud olevat jäänud pidamata.

Edasi keskliidu häälekandja tsiteerib „Vaba Maa“ märkust keskkoonduse poolt riigivanemale esitatud kaupmeeste märgukirja asjus, kus öeldakse järgmist:

„Üleriiklik kaupmeeste keskkoondus esitas riigivanemale märgukirja, milles palutakse kaotada naha-, jalanõude-, pudu- ja riidetööstuste poolt viimasel ajal asutatud väikemüügi kaupluste võrk, kuna sarnane müügipoliitika on kahjulik erakaupmeeste. Neist tööstuse poolt väikemüügikauplustest, millede võrk on organiseeritud üle maa, müüakse kaupu suuremalt jaolt vabrikuhindadega, mis võtab ära ostjaid erakaupmeestelt. Märgukirjas tähendatakse, et sarnane teguviis tööstuste poolt on kaupmeeskonna hävitajaks ja seepärast kaupmeeskond palub riigivõimult kaitset.“

Jättes märgukirja sisuliselt hindamata keskliidu häälekandja õiendab, et Üleriiklikul Kaupmeeste Seltside Keskliidul selle märgukirjaga ei olewat midagi ühist. Ühtlasi lisatakse veel, et keskliidul olevate tõenduste järgi ka erakaupmeed müüvad kaupu „vabrikuhindadega“, s. o. mitte kallimalt kui vabrikukauplustes, mõnel pool isegi odavamalt.

Linahinnad.

Linahindade noteerimise komisjon oma koosolekul 22. veebruaril s. a. noteeris järgmised lina kokkuostuhinnad sentides 1 kg eest fr. kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel:

	Võru- ja Petserimaal	Mujal Eestis
H.	85	84
LOD.	97	96
OD.	108	107
D.	119	118
H.	128	127
R.	137	136
Takud: Codilla		I 107
„		II 98
Ehitustakk		15

Tendents: nii ostjad kui ka müüjad tagasihoidlikud. Tallinn, 22. veebruaril 1935. a.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.	
Northern Manitoba . . . . . sh.	31/3
Rosario Santa Fe . . . . . sh.	20/6
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg.	—
Good Canadian . . . . . sh.	13/—
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg. sh.	6/6
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg. sh.	7/9
Linad, cif per tn.	
Livonian, Basis Risten . . . . . £	90/—
Tows, Soviet . . . . . „	86/—

Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri . . . . . sh.	84/—94/—
Daani . . . . . „	84/—86/—
Hollandi . . . . . „	82/—
Eesti . . . . . „	78/—
Rootsi . . . . . „	80/—82/—
Poola . . . . . „	76/—

Munad — 120 kg.

Inglise . . . . . sh.	—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

Kroonid.

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.	
Püülijahu:	
Rukkipüül patent (à 50 kg.) . . .	100 kg. —
„ harilik	22.—
„ III sort	21.—
„Eesti Parem“ saiajahu	33.—
„Kalev“	26.—
„Kungla“	24.—
„Sampo“	21.—
Manna	33.—
Granular	29.—
Saiajahu poolsõre	32.—
„ sõre	33.—

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki	100 kg. 13.55—14.35
rukkipüül	21.00—23.50
nisu, pehme —	
sõre	21.00—33.—
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg. 0.28

A/S. Rotermanni teh.

Jahud: rukki	100 kg. 13.90
„ „ püül	21.50
„ nisu, pehme — sõre	19.00—33.00
Nisu, Eesti	14.—15.—
„ külvi, suvi „Rubin“	—
Rukis, Eesti, ...	11.50—11.00
Kaerad, toidu, Eesti	7.—8.—
Odrad, õlle, Eesti	—
„ toidu, Eesti	8.50—9.—
Herned, peluskid, külvi	—
Riis, Burma II	45.00—45.50
Kartulid, sõõgi	2.10—2.30
„ piirituse	1.80—2.20
„ vabriku	—
Kartulitärklis „Supérieur“	17.—19.—
Siirup, kartuli 42%	22.—24.—
Glükoos	22.00
Margariin, kodumaa	62.—72.—
Kaseiin, Eesti, toores	—
Juust, „schweitsi“, kodumaa	1 kg. 1.20
Kakao, Hollandi	2.00—2.60
„ Eesti „Extra“	2.—
„ „President“	2.30
Kohv, Rio, Santos jne.	4.50—5.—
„ kesk-ameerika sordid	6.50—7.50
Tee, lahtine, oransh Pekoe, Tseilon	5.50—6.—
Tee, laht., oransh Pekoe, Java	5.50—6.—
Suhkur, peenike, valge, inglise	100 kg 41.75—42.—
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	
Irboska ja Narva	2.50
Sool, lahtine, Saksa, ...	2.50
„ inglise	2.50
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	—
„ „Matfalle“	—
„ „Falls“ . . . . . tünn	—
„ „Soti „Speat“	—
„ „Matties“ I s.	33.00—37.—

Kroonid.

Heeringad, Šoti „Matties“ II s.	—
„ „Matfalle“	37.00—42.00
„ „Islandi, o/ü. Kalandus 1/1	—
„ „ „ 1/2	—
Liha, sea, I sort	1 kg. 0.35—0.43
Liha, looma, I sort	0.38—0.55
Ölikoogid, linaseemne	100 kg. —
„ päevalille	11.—11.25
Segajõutoit I sort	—
„ II sort	—
Sojatangud	12.25
Nisukliid	6.50
Maapähklikoogid	—
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr. 0.49.50—0.62.25
„ „ Mitkal „	0.36.50—0.47.50

Linahindade noteerimise komisjon noteeris 15 II 1935 järgmised lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest iranko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

Peterseri- ja Mujal
Võrumaal Eestis

Lina, ristna R	1.37	1.36
hoffsdreiband HD	1.28	1.27
dreiband D	1.19	1.18
ordinäärdreiband OD	1.08	1.07
liivi-ordinäärdreiband LOD	97	96
takupraak H	85	84
Ehitustakk	—	—
Tendents: nii ostjad kui müüjadki tagasihoidlikud.		
Takud, Codilla I	1000 kg	10.70
„ „ II	9.80	
Linaseemned, külvi, 95%, baas, ...	—	—
Kivistsil, auru, Yorkshire, 2 korda pestud	27.50	
„ auru, Newcastle	25.50	
„ sepa	27.50	
Koks, kütte	—	—
„ gaasi, Tallinna gaasivabr.	50.—	
Kütteturvas (riigi turbatööst.)	8.30	
Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	8.50	
Kütteõli, fr. ladu Tallinn, netto 100 kg.	5.25 (v. 5.—)	
Raskeõli „	8.25 (v. 5.—)	
Estobituumen A. B. C (gudrong) tünnid br.	9.25	
„ D. E. (pigi) „	9.25	
Katuselakk.	9.25	
Fenolaat, tünnides, netto	5.50 (v. 5.—)	
Karbolineum „Estokarbolineum“ A. B. netto	10.75 (v. 8.—)	
„Estokarbolineum“ C, netto	8.75	
Raualakk, tünnides, netto	18.75 (v. 8.—)	
Imbutasõli A, netto, tünnides	—	
„ B „	7.75 (v. 5.—)	
„ C „	5.75 (v. 5.—)	
Tolmuõli	100kg. 8.75	
Asfaltmastiks, netto, tünnides	5.75	
„ emulsioon	9.75	

		Kroonid.
Viljapuu-karbolineum, netto	ltr.	0.30
Autobensiin		0.27
Diiselmootor-nafta	1kg.	0.11
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	0.11
"-nafta	"	0.11
Raud, sordi	100 kg.	14.00
" latt	"	14.00
" vits	"	19.00
" plekk	"	18.50—27.00
" plekk, tsingitud	"	30.00—34.00
" talad	"	13.00
Teras, nikkel	"	—
" vedru	"	25.00
" tööriistade	"	—
" valu	"	25.00
" talla, ree	"	18.—19.—
Inglitina	"	480.00—500.00
Seatina	"	28.00—30.00
Vaskplekk, punane	"	125.—200.—
" valge	"	115.—155.—
Tsinkplekk	"	65.00—70.00
Masinaõli, mitmesugune	"	19.00
Mootoriõli, mitmesugune	"	35.00—50.00
Autoõli, mitmesugune	"	37.00—60.00
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi kütteõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg	45.00
Linaseemneõli	100 kg	64.00—65.00
Värnits	"	64.00—65.00
Tsilindriõli, ameerika	"	27.00—50.00
" Vene 280°	"	—
Nafta, Vene	"	—
" Ameerika	"	10.00—11.00
" Poola	"	10.00—11.00
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	"	10.00—11.00
" Ameerika	"	10.00—11.00
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivitööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto	0.27	
O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin, Estolin ⁴ tsistern fr. Tall., ühes teedemaks.	"	33.50—36.00
Bensiin, I s. välisbensiin	"	0.29
Pesuosoda, kodumaa	100 kg	8.50—9.50
Seebikivi	"	33.00—36.00
Värvid, nigros, vees sulav, välism.	1 kg.	6.00
" tsinkvalge, välism.	"	0.42—0.43
" tinavalge,	"	0.78—0.82
" ooker,	"	0.19—0.25
Superfosfaat 18—200/0	kott	4.00—4.90
Segafosfaat 22—230/0	"	4.00
Kaalisool 40/0	"	9.10
Salpeeter, tšilli 16/0	"	14.45
Lubisalpeeter	"	13.75
Lubiamoonsalpeeter 20,6/0	"	16.00
Vähelhapu ammoniaak 20,6/0	"	14.00
Fosforiit, eesti 25—27/0	"	3.00
Nitrofoska	"	25.00
Paber, rotatsiooni	100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt		6.50—6.75
Kriit, toores	100 kg.	4.25—4.50
" pestud	"	4.25—4.50
Kivitõrv	"	14.00—23.00
Puutõrv	"	15.00—17.00
" jahvatatud	"	15.00
" krohvimise	"	22.00
Telliiskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.		35.00
Silikaat, Is., fr. vabrik		35.00
Tulltikud, originaalkast (5000 toosi)		125.—
Tallanahk, eesti nahast	1 kg.	2.00—2.30

		Kroonid.			
" " Ameerika, I s.	"	2.35—2.40			
" " " II s.	"	2.20—2.30			
Metsamaterjalide hinnad fr. laduplats Tallinn.					
Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr.	11.50—12.50			
Pakud, kuuse	"	10.—			
" kase	"	14—24.—			
" lepa I sort	"	22.—32.—			
" " II	"	18.—20.—			
" haava I	"	35 —			
" " II	"	24.—			
Prussid:					
Saetud materjal plangud + 25 laudu					
" kuuse u/s		21.50—22.50			
" " IV s		17.50—18.50			
" mänd u/s		21.50—22.50			
" " IV s		17.50—18.50			
Paberipuu	r.-m.	6.20			
Loepuud	"	6.—			
Tendents: Lehtpuu pakkude tung elav, saetud materjalide alal vaikne.					
Liverpooli börs. Puuvill. 19. II 1935. a					
American Fully Middling inglise naela (lbs) eest, ingl. pennides (d) loko 7.16 märts. 6.91, mai 6.85 juuli 6.80, okt. 6.67.					
Peekonsigade hindadeks on 18.—23. II 1935.					
Peekonsigade tapakaalud:					
	I sort	II sort	III sort	IV sort	} siseturu hinnad
60—72 kg	0.55	0.50	0.44		
55—59,5 " }	0.50	0.46	0.40		
72,5—75 " }					
50—54,5 " }	0.46	0.42	0.39		
75,5—80 " }					
Kanamunad.					
Põllutöministeeriumi Põllumajand. Osak. kanamunade hinna noteerim. komisjon noteeris järgmised kanamunade hinnad: koos juuremaksuga 1 kg. eksportmune hind franko kogumispunkt kr. — kg., mis vastab:					
50 gr. raskuste munade juures kr. — kümme					
55 " " " " " " — " "					
60 " " " " " " — " "					
Hinnad on maksvad franko sortimispunkt, mis registreeritud Põllumajanduse Osakonnas.					
Või. Tendents: nõrgem.					
I s. 1 kg. kr. 1.31, mis tulnud sisse 9. II —15. II 1935.					
Lina	Pr ahid.				
Tallinn — Gent	1016 kg.	sh	—		
" — Dundee	"	"	26/6		
Puumaterjalid.	Standard				
Tallinn — London	"	sh	32/— netto		
" — Hull	"	"	33/6 brutto		
" — Southampton	"	"	37/6		
" — Manchester	"	"	39/—		
" — Grangemouth	"	"	27/6		
" — Belfast	"	"	45/—		
" — Dundee	"	"	28/6		
" — Antwerpen	"	"	31/6		
" — Gent	"	"	31/6		
" — Rotterdam	"	hfl.	12.50		
" — Amsterdam	"	"	14.—		
Segakaup.					
Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk.	18.—30.—		
" — London	1016 kg.	sh	17/—40/—		
" — Stokholm	1000 kg.	rkr.	11.—30.—		
" — Stettin, või.	tünn	rmk.	1.50		
" — London	"	sh.	2/6		

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 28. veebruaril 1935. a.

Väärtpaberid	Nomin.- väärt.	Vilimane divid.	Tehud	Ostjad	Müüjad
K r o o n i d e s					
1927. a. 7% välislaen (dollarites) . . . \$	1000	—	—	3500	3600
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksm. s. A. B. C. (55 a.) 2 66%	100	—	—	66	68
Majand.-min. rahandusosakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2 66%	100	—	—	62	—
" E. (20 a.) 2 66%	100	—	—	64	—
" F. (9 a.) 2 66%	100	—	—	65	—
Pikalaenu Panga:					
pantk. (20 a.) 7%	1000	—	—	1000	—
" (5 a.) 5%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—
Eesti Maapanga:					
8% pantk. (6 s.) . . .	100	—	—	100	102
6% " (3 s.) . . .	100	—	—	100	—
6% " (1 ja 5 s.) . . .	100	—	—	95	—
6% " (2 s.) . . .	100	—	—	90	—
4% " (4 s.) . . .	100	—	—	—	—
Asunduskapitali 4% pantkirjad	100	—	—	90	—
6% Eesti Hüpoteeegi Panga pantlehed	100	—	—	92	93
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	96	96	97
Tall. Immobiilpank rbl.	100	—	—	3.	3.25
A k t s i a d :					
Eesti Panga	50	8%	—	60	65
Pärnu Krediitpanga	50	—	—	—	—
A.-s. „Port-Kunda“	1	—	—	—	—
" „Ilmarine“	100	—	—	—	—
" „Fr. Krull“	50	—	—	—	—
" „Massoprodukt“	50	—	—	—	—
" „Saku õllefabr.“	50	—	—	—	—
" „Türi paberi- ja puu- papifabr.“	50	—	—	—	—
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—
" „Põhja Kinnit.-selts“	50	8%	—	—	—
" „Eestimaa Trüki- koda“	50	3%	—	—	—
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	—	—	—
" „Balti puuvilla ket- ramise ja kudumise vab- rik.“	50	—	—	—	—
Eestim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	2%	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s. „Volta“	50	4%	—	—	—
A.-s. „Sindi Tekstiilvab- rikute Ühisuse“ ajuti- sed tunnistused	50	—	—	—	—
Kindlustus-aktsias. „Eesti Union“	50	4%	—	—	—
Kindlustus-aktsias. „Pola- ria“	50	12%	—	—	—

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		21. II 1935	22. II 1935	23. II 1935	25. II 1935	26. II 1935	28. II 1935
New-York dollar	T. O. M.	— 3.70 3.78	— 3.71 3.79	— 3.72 3.80	— 3.72 3.80	— 3.72 3.80	— 3.72 3.80
London 1 naelsterl.	T. O. M.	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35
Berliin 100 s. riigim.	T. O. M.	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50
Heisingi 100 soome m.	T. O. M.	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T. O. M.	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60
Kopenh. 100 daanikr.	T. O. M.	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05
Oslo 100 norra kr.	T. O. M.	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15
Pariis 100 prants. fr.	T. O. M.	— 24.50 24.80	— 24.55 24.85	— 24.60 24.90	— 24.65 24.95	— 24.65 24.95	— 24.70 25.—
Amsterd. 100 flooriini	T. O. M.	— 251.25 254.25	— 251.75 254.75	— 252.30 255.30	— 252.65 255.65	— 252.70 255.70	— 253.35 256.35
Riia 100 latl	T. O. M.	— 119.35 121.60	— 119.60 121.85	— 119.85 122.10	— 120.05 122.30	— 120.05 122.30	— 120.35 122.60
Zürich 100 helv. fr.	T. O. M.	— 120.35 121.85	— 120.60 122.10	— 120.85 122.35	— 121.05 122.55	— 121.05 122.55	— 121.35 122.85
Brüssel 100 belgat	T. O. M.	— 86.75 87.95	— 86.90 88.10	— 87.10 88.30	— 87.25 88.45	— 87.35 88.55	— 87.65 88.85
Milano 100 liirat	T. O. M.	— 31.30 31.80	— 31.45 31.95	— 31.55 32.05	— 31.65 32.15	— 31.60 32.10	— 31.70 32.20
Praha 100 tšehh. kr.	T. O. M.	— 15.50 15.80	— 15.50 15.80	— 15.55 15.85	— 15.65 15.95	— 15.60 15.90	— 15.60 15.90
Viin 100 austr. sh.	T. O. M.	— 69.65 71.05	— 69.65 71.05	— 69.65 71.05	— 69.80 71.20	— 69.80 71.20	— 70.— 71.40
Budapest 100 pengot	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Varssav 100 slotti	T. O. M.	— 70.15 70.15	— 70.30 71.30	— 70.50 71.50	— 70.65 71.65	— 70.65 71.65	— 70.65 71.65
Kaunas 100 litl	T. O. M.	— 62.25 63.15	— 62.25 63.15	— 62.55 63.45	— 62.55 63.45	— 62.55 63.45	— 62.55 63.45
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Danzig 100 guld-nat	T. O. M.	— 120.35 121.85	— 120.60 122.10	— 120.85 122.35	— 121.05 122.55	— 121.05 122.55	— 121.35 122.85